

Heksenkind

Toneelstuk voor klas 6

Karel van der Hoeff

Proloog

Voorafgaand aan het verhaal dat wij voor u spelen gaat de hele geschiedenis van toen Ninnoc / Juniper klein was. Zij was van adel en had zodoende leren lezen, schrijven en rekenen. Iets dat de meeste mensen niet konden. Na deze gewone opvoeding van edele dame was ze in de leer geweest bij een doran, een soort tovenares, genaamd Euny, die tevens haar meter was. Daar had ze mensen leren genezen met behulp van kruiden en door de levenskracht uit haar eigen handen. Door omstandigheden is ze weggetrokken uit haar geboortestreek en heeft een eigen leven opgebouwd in het huis wat ze als kind in een visioen gezien heeft.

Scene 1 Dorpsleven en hoe Leana bij Juniper komt

Verteller 1

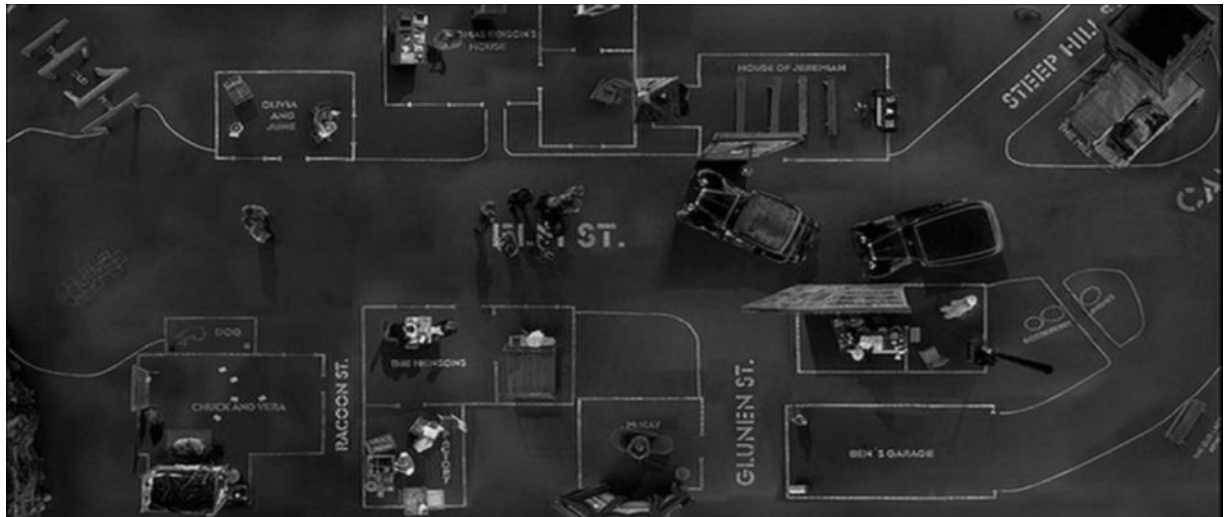
Beste dames en heren. Wij nemen u mee terug in de tijd, naar de zevende eeuw, toen Bonifatius V paus was. Wij nemen u mee op reis en varen naar het rijk dat toentertijd Dalriada heette; het huidige westen van Schotland. De mensen spraken Gaelisch, een Keltische taal, die nu nog steeds bestaat, (maar door slechts 60.000 mensen wordt gesproken.)

Een van de hoofdpersonen, Juniper, komt van oorsprong uit Cornwall, het uiterste zuidwesten van Engeland. Zij is geen gewone vrouw uit die tijd maar...

Verteller 2

Juniper is anders dan wij. Ze ziet er anders uit, spreekt anders en leidt een ander leven dan de andere vrouwen in ons dorp. Ze woont alleen in een wit, stenen huis boven op een hoge, steile rots, vanwaar een kronkelig paadje naar beneden, naar het dorp toe loopt. In het dorp wordt over haar gesproken...

Decor: Het dorp is opgebouwd (kerk, huizen, werkplaats) en op de achtergrond staat/hangt het doek van het witte huis van Juniper.

Dorpelingen (spreken fluisterend/zachtjes sprekend)

- 1: Ze doet zo geheimzinnig...
- 2: Vind je 't gek, ze is een heks...
- 3: Een tovenares, een cailleach...
- 4: In dienst van de Duivel!
- 5: Daarom komt ze 's zondags niet naar de kerk.

- 1: Maar ze geneest ons wel als we ziek zijn!
- 2: Ja, met stinkende kruidenmengsels...
- 3: Mijn man heeft ze genezen, terwijl hij bijna dood was!
- 4: Vraag niet hoe, want dat weet niemand...
- 5: Die Juniper blijft een speciaal geval. Eén om rekening mee te houden.

[In het huis bij tante, met neefjes en nichtjes]

Leana: Tante, grootmoeder is vandaag te moe om op te staan.
(Leana voegt zich bij de dorpelingen)

Tante Morag: Dan ga ik maar even langs om te kijken.
(Tante Morag en nonkel Gregor gaan naar huis, Morag legt een laken over grootmoeders hoofd en stuurt Gregor om priester Fillan te halen)

Priester Fillan (knielt neer bij het bed van grootmoeder en bidt. Morag en Gregor knielen ook en spreken mee):

Ave Maria, gratia plena. Dominus tecum benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui, Jesus. Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus, nunc, et in hora mortis nostrae. amen

[na het gebed gaan Gregor, Morag en Fillan terug naar de dorpelingen]

Tante Morag: Leana, je grootmoeder is gestorven.

Je moeder, Maeve, wilde je niet hebben en je vader, Finbar, is op zee aan het varen. Bij ons kun je niet wonen, want we hebben zelf amper te eten. In ons dorp zorgen we voor iedereen, zoals Christus ons heeft geleerd: Heb uw naaste lief, gelijk uzelf. Daarom zullen we "de veiling" instellen.

Priester Fillan: De veiling zal doorgaan na de begrafenis.

[Vier dorpelingen dragen de plank met het dode lichaam erop de kerk binnen. De rest van de dorpelingen komt ook de kerk binnen onder het zingen van het Gloria]

Priester Fillan: Deze goede vrouw is van ons heengegaan. Zij was een goed christen tot het eind van haar dagen. Haar ziel ruste in vrede. [de priester slaat een kruis]

Alle dorpelingen:

Pater noster, qui es in caelis sancificetur nomen tuum. Fiat voluntas tua, sicut in caelo et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Et dimitte nobis debita nostra sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in tentationem. Sed libera nos a malo. AMEN.

[Priester Fillan slaat een kruis en geeft een teken om het lichaam weg te dragen]

[Vier dorpelingen dragen het lijk weg naar achter de coulissen. De rest van de dorpelingen verzamelt zich voor de kerk en priester Fillan wijst Leana op een kistje waar ze op gaat staan. De lijkdragers voegen zich weer bij de rest van de mensen. Leana staat in het midden van een halve kring op een kistje.]

Priester Fillan: In naam van Onze Heer Jezus Christus, die ons heeft opgedragen voor de daklozen en weeskinderen te zorgen, vraag ik deze ochtend om een onderdak te vinden voor onze kleine zuster hier. Ik wil jullie eraan herinneren dat naastenliefde de basis is van ons geloof en dat jullie voor jezelf een beloning verkrijgen in de hemel. [STILTE]

Brigid van de Overkant (met een vuile poetsdoek in de hand spreekt ze half dreigend half cynisch): Ik kan haar wel leren werken. Er zijn geen luie meisjes bij mij thuis.

Gert met de Littekens (met een stok dreigend in de hand): Wij kunnen nog wel een paar meisjeshanden gebruiken, vooral nu de oogst eraan komt, (dan bedenkt hij zich) maar ze is eigenlijk te klein en ze heeft nog nooit gewerkt. We hebben altijd gezegd dat ze een verwend kind was.

Priester Fillan: Zijn er nog andere voorstellen? [STILTE]

[Juniper stapt naar voren]

Juniper (zacht maar duidelijk): Ik zal graag voor haar zorgen als ze dat zou willen.

Priester Fillan (op scherpe toon): Ze krijgt onderdak bij Christenen.

Juniper (bereidwillig): Natuurlijk zal ik haar elke zondag naar de kerk sturen.

[priester Fillan aarzelt, het volk mompelt]

Juniper: Waarom laten we Leana niet zelf kiezen?

Tante Morag (spontaan): We moeten rekening houden met wat haar vader Finbar wil!

Priester Fillan (verbaasd): Finbar, die is hier toch niet?

Tante Morag: Voor hij wegging zei hij dat zijn moeder zou kunnen sterven en als dat zou gebeuren zij naar Juniper moest gaan. Juniper had hier in toegestemd.

Leana (beetje twijfelend): Ik wil bij Juniper wonen.

Priester Fillan: Zijn er geen andere Christenen die haar in huis willen hebben?

[gemompel onder de dorpelingen]

Nonkel Gregor (verstaanbaar mompelend): Als Finbar dat zo wilde...

Priester Fillan (verongelijkt en gemeen): Goed dan, ze gaat naar de cailleach.

[de mensen schrikken van die meestal stiekem gebruikte benaming]

Juniper (vriendelijk glimlachend) : Goed, Leana, we zullen samen je spullen gaan halen.

[De dorpelingen gaan terug naar hun huizen of af. Juniper en Leana gaan naar het huis van grootmoeder en doen de spullen van Leana in een mand. Juniper neemt haar mand en samen gaan ze af naar het huis van Juniper, terwijl alleen Colman zwaait en Leana zwaait terug.]

Het licht gaat uit.

Decor: Het dorp wordt weggehaald, Cormacs hut en Junipers huis worden opgebouwd.

Scene 2 Het leven bij Juniper

deel 1 Angst voor het onbekende

Verteller 1: Het leven van "de gewone man" zag er in de zevende eeuw heel anders uit dan tegenwoordig. Een kraan waar het water zomaar uitstroomde bestond nog niet en er was geen elektriciteit. De mensen leefden meer in het ritme van de natuur en hadden daardoor veel meer aandacht en tijd voor de "gewone" dingen, die zo belangrijk zijn voor het leven.

Juniper (wijzend op de stoel met het groene kussen): Die stoel is voor jou.

Leana (onzeker): Voor mij?

Juniper: Ik verwachtte je...

(Juniper brengt warme thee)

Leana (argwanend aan de thee ruikend): Wat zit er in?

Juniper: Het is thee, een speciale thee voor bijzondere gelegenheden, gemaakt van mijn lekkerste kruiden. Heb je honger?

Leana (mompelend): Seumas zei dat u het eten misschien wel betoverde.

Juniper (klaterend lachend): Waarom kom je me niet helpen met het avondeten klaarmaken, dan kun je zelf zien of ik het betover. En dan... als we allebei hetzelfde eten... zul je je dan veiliger voelen?

Leana knikt.

[Dan zetten ze samen het eten op tafel en gaan zitten eten, gekruide kaas, melk, dikke sneden bruin brood, donkere bloemenhoning, bosbessenconfituur. Na het eten is haar angst minder.]

Juniper: Nu moet ik het kippenhok gaan afsluiten, want er sluipt een gemene, oude vos rond. Kun jij dan misschien even de borden afwassen?

[Onhandig en met tegenzin wast en droogt Leana de borden af. Dan kijkt ze wat rond en speelt wat met de tarot-kaarten. Als Juniper binnenkomt schrikt Leana en gaat naar haar toe en kijkt hoe ze het brandhout stapelt]

Juniper: Kom maar bij het vuur zitten

Juniper vertelt een verhaal over een jongleur.

Verhaal?

Juniper: Als je wilt, kan ik je leren hoe je moet jongleren. Kijk hier zijn een paar oude appels. Je moet in het goede ritme zien te komen. Ta-ta, ta-ta, ta-ta, zo. Je gooit de ene appel omhoog met je linker hand en net als hij op het hoogste punt is, gooi je de volgende appel van rechts naar links.

[Leana probeert te jongleren, maar een bal komt terecht op de tafel met Tarot-kaarten]

Juniper: Je hebt de kaarten anders neergelegd.

Leana (kijkt geschrokken en schuldbevestigend naar beneden): Het spijt me zo. Ik zat er zo maar een beetje mee te spelen.

Juniper: Dát doet er niet toe. Eens kijken wat de kaarten zeggen.

Leana: Het zegt mij niets.

Juniper: Mij zegt het wel iets, namelijk dat jij hier op de goede plaats bent. Dat dacht ik ook al.

Leana (gapend): Ik ben zo moe.

Juniper: Ja, het was een enerverende dag. Het is tijd om naar bed te gaan. Hier, neem deze kandelaar en ga maar naar bed.

[Leana vertrekt met de kaars en legt zich in bed]

[Juniper zet zich bij de haard en kaardt de wol]

[Leana woelt en draait in bed en barst in snikken uit. Juniper komt binnen]

Leana: Juniper, ik ben zo bang. Conor, Bride en Seumas (snik) hebben mij zoveel verteld over jou en je huis en nu ben ik zo bang. (snik) Bang voor de geesten en lijken die je in de kasten verstopt, (snik) bang voor dat je gaat vliegen op een bezemsteel, (snik) bang voor de honingdrank waardoor je alles anders gaat zien, (snik) bang voor de juwelengrot onder het huis, (snik) bang voor je toverkunsten...En ik ben ook bang voor het donker, maar dat ben ik altijd al geweest.

Juniper (vriendelijk glimlachend): Daar zou iedereen bang van worden. Ik vind dat je heel dapper bent geweest met al die dingen aan je hoofd om je zorgen over te maken. Wat betreft de kasten, daar zitten hele gewone saaie dingen in. Morgen met daglicht zullen we die allemaal eens bekijken. En verder... er zijn dingen in mijn manier van leven die anders zijn dan je gewend bent, maar die je wel leuk zult vinden als je eraan bent gewend.

Leana: Bedoelt u dat er geen tovenarij is, geen spreuken enzo?

Juniper: Dat zei ik niet. Het is alleen dat magie iets heel gewoons wordt als het bij je leven hoort. Dat zul je zelf ook gauw genoeg merken. Nu je weet dat je niet bang hoeft te zijn voor mij, zou je liever bij mij in de kamer willen slapen?

[Leana knikt. Juniper neemt het beddengoed en legt het in het andere bed.]

Juniper: Slaap wel, Leana.

Leana: Goede nacht.

[Het licht dimt en wordt weer sterker. Er klinkt dan vogelgezing, kikkergekwak en hanengekraai]

Scene 2 Het leven bij Juniper

deel 2 Lessen leren

[Juniper en Leana zitten aan tafel te ontbijten. Na het ontbijt gaat Juniper afwassen.]

Juniper: Wil jij de vloer even vegen?

Leana: Ik hou niet van schoonmaken, stof afnemen, koken en afwassen en zo en normaal gesproken doe ik het ook niet. Ik vind het zulk saai, vervelend werk, ziet u.

Juniper (rustig doch streng): Iedereen moet die dingen doen.

Leana: Rijke mensen niet, die hebben een dienster.

Juniper (eerst lachend dan ernstig): Dan missen ze een hoop plezier. Maar los daarvan – jezelf schoonhouden, het eten klaar maken dat je zelf gaat eten, het opruimen erna – daar **gáát** het leven om, Leana. Als mensen dat vergeten of het contact daarmee verliezen, dan zullen ze ook het contact met andere belangrijke dingen kwijtraken.

Leana: Mannen doen dat soort dingen niet!

Juniper: Precies. Trouwens, terwijl je het huis schoonmaakt, krijg je ook de ruimte om jezelf, je eigen gedachten te ordenen – dat zul je nog wel merken.

[Leana gaat aan het werk en wordt al werkende steeds vrolijker. Ze begint een liedje (de bezem) te zingen. Juniper gaat af en komt even later terug.]

Juniper: Zie je nu wel? Je kunt het heel goed!

Nu is het tijd voor je lessen. We beginnen met lezen, schrijven, sprookjes vertellen, rekenen, sterrenkunde – later zullen we ook wat Engels en Latijn gaan doen.

Leana: Sprookjes?!?

Juniper: Ja, die gaan over het echte leven.

Leana: Meisjes leren geen Latijn! Het maakt ze ongeschikt voor het huwelijk, zegt oom Gregor.

Juniper: Alle geleerde mensen leren Latijn. Je hebt er altijd wel iets aan, maar we zullen er nog wat mee wachten. Hier lees dit maar eens voor.

[Leana leest een stukje van Jack en de reus Cormoran – Sprookjes]

Juniper: Je kunt prachtig voorlezen, Leana. Schrijf nu wat met deze ganzenveer. Het is een cadeau, zodat je je altijd de dag kunt herinneren dat je bent begonnen met studeren.

[Leana en Juniper werken een tijdje verder aan de lessen, Leana doet schrijven en lezen, Juniper is aan het weven.]

Leana (wijzend op het weefwerk): Ik moet toch niet leren spinnen en weven, want dat is meisjeswerk!

Juniper: Jawel, dat zul je ook leren. Hier zul je alleen werk moeten doen, omdat het nodig is, niet omdat het meisjeswerk is. Wat leren zo moeilijk maakt – het maakt niet uit wat je leert- is dat je als het ware opzij moet zetten wat je al

weet, om ruimte te kunnen maken voor nieuwe dingen. Kinderen zijn daar veel beter in dan volwassenen, dus zorg maar dat je veel leert nu je nog jong bent.

[Ze werken weer verder.]

Juniper: Dit waren de lessen voor vandaag, ga maar wat buiten rondkijken in de kruidentuin en vergeet het eten niet buiten te zetten.

Leana: Dank u. Dat zal ik doen.

[Juniper gaat af met een mand bij zich. Leana wandelt wat door de tuin...]

[Het licht dimt]

Scene 3 Het leven van een *doran* deel 1 Cormac

Verteller 1: De mensen spraken Gaellisch in Dalriada, maar het Latijn was uit Rome meegenomen door de monniken en andere geestelijken die het geloof ook naar Ierland en het noorden van Schotland brachten. De monniken en edelen waren in die tijd de enige mensen die konden lezen en schrijven.

Verteller 2: Nu Leana bij Juniper woont, leert ze, voor die tijd, nogal ongewone dingen zoals Latijn en Engels. Leana neemt kennis van vele kruiden en hoe ze die moest verwerken en voor welke ziekten en kwalen ze te gebruiken zijn. Ze leert dus over het leven en het aanwenden van de alomtegenwoordige levenskrachten. Ze leert Junipers manier van leven kennen en ziet haar mensen genezen. De mensen uit het dorp komen naar het huis van Juniper om haar hulp te vragen als er bijvoorbeeld iemand koorts heeft en aan het overgeven is of als er een zeis dwars door iemand heen is gegaan of als een baby iets giftigs heeft gegeten. Juniper nam dan haar geneeskrachtige bladeren, drankjes en potten bond dat op de rug van haar ezel en hielp de mensen zo goed als ze kon. Op een avond was ze weer eens weg en moest Leana het eten voor de feeën buiten in de tuin zetten zoals elke avond...

[Leana ziet Cormac en jaagt hem weg. Gooit een steen naar hem. Cormac gaat af naar zijn hut. Juniper komt op naar Leana.]

Leana: Die vreselijke, melaatse Cormac liep hier rond te scharrelen. Ik heb een steen naar hem gegooid om hem te verjagen.

Juniper (geschrokken en boos): Wát heb je gedaan?

Leana: Ik denk dat hij eieren kwam stelen!

Juniper: Ik moet naar hem toe! Ik zorg al, ... o, ik weet niet hoe lang al voor Cormac. Ik behandel zijn gezicht en geef hem te eten. Hij is ziek en heel eenzaam.

[Juniper begint manden in te pakken.]

Leana: Ik ga niet mee! Waar woont hij eigenlijk?

Juniper: Hij heeft een hut op de wei, een stuk verderop. Wist je dat hij de broer van priester Fillan is?

Leana: Ik begrijp niet waarom je dit doet.

Juniper: Dit is wat een *doran* doet...

[Juniper en Leana er een eindje achteraan gaan op weg naar de hut van Cormac. Hij zit stil op zijn bed met zijn rug naar J en L. Juniper gaat stil bij hem zitten en Leana staat bij de ingang.]

Leana: Het spijt mij dat ik een steen naar u heb gegooid. Ik denk dat ik gewoon bang was. ---Stilte---

Het was gewoon stom. En het spijt mij ook dat u het eten niet hebt meegenomen. ---Stilte---

Ik ga nu maar naar buiten. Ik kan me voorstellen dat u een hekel aan mij heeft. --- Stilte terwijl Leana buiten zit---

[Als Cormac niet reageert gaat Leana maar naar buiten]

[In de hut fluisteren Juniper en Cormac, deze knikt en draait zich om. Juniper gaat naar Leana.]

Juniper: Cormac wil je graag spreken.

Leana: Het spijt mij dat ik een steen naar u heb gegooid. Ik denk dat ik gewoon bang was.

Cormac: Als je bang bent, kun je vreemde dingen doen. Wees moedig.

Leana: Het was gewoon stom. En het spijt mij ook dat u het eten niet hebt meegenomen. Ik dacht dat u eieren kwam stelen.

Cormac: Stelen hoeft ik niet te doen dankzij de zorg van Juniper.

Leana: Ik kan me voorstellen dat u een hekel aan mij heeft. Uw gezicht ziet er niet zo erg uit als ik dacht.

Cormac: Gelukkig maar. Misschien maak ik je dan niet meer zo bang.

Leana: Priester Fillan zegt dat u een afschuwelijke zonde heeft begaan en dat God u daarvoor gestraft heeft.

Cormac: Ja, mijn broer verafschuwd mij. (cynisch) Heb uw naasten lief...

Leana krijgt een wenk van Juniper: Ik ga nu maar naar buiten.

[Juniper verzorgt Cormac en gaat dan ook naar buiten.]

Juniper en Leana gaan weg en praten.

Juniper: Fillan heeft misschien een hekel aan Cormac, maar ik denk dat God zeker geen hekel aan hem heeft. Jullie God is een liefhebbende God en geen bestraffende. Jezus, Gods zoon, genas melaatsen zoals Cormac en hij vergaf de mensen die iets verkeerd hadden gedaan. Zelfs de mensen die hem kruisigden, vergaf hij. Jezus Christus is liefde.

Leana: Hoe ging het met jouw kruidenmengsel? Zal het Cormac beter maken?

Juniper: Ik weet het niet. Misschien maakt Fillans haat het genezingsproces moeilijker, misschien is mijn middel niet sterk genoeg, maar dat denk ik eigenlijk niet.

Leana: Eerst dacht ik dat dat gedoe met die planten saai, stom en overdreven was, maar nu heb ik gezien dat het toch de moeite waard is.

Juniper: Ze horen bij de levenskracht... de samenhang tussen alle dingen. Op een dag zul je het zelf ook begrijpen.

Degene van wie ik dat heb geleerd komt binnenkort bij ons op bezoek. Haar naam is Euny.

Scene 3 Het leven van een *doran*

deel 2 Vliegen

Verteller 2: Het duurde niet lang voordat Euny, die de petemoei was van Juniper, op bezoek kwam. Ze noemt Juniper bij haar echte naam: Ninnoc en Leana vindt dat raar. Ze mag Euny direct vanaf het eerste moment al niet en vindt haar bovendien stinken naar knoflook, pepermunt en kruidnagel.

Euny: Dus dit is het kind?

[Euny loopt een keer keurend om Leana heen, die ongemakkelijk staat te draaien.]

Euny (minachtend): Niet veel bijzonders. Ze is nogal mager. Werkt ze hard in huis?

Juniper: Ze doet goed haar best en kan goed leren.

Euny: Hummm...

[Leana glipt weg naar buiten achter de coulissen]

Juniper half fluisterend tegen Euny: Ze is nog erg jong.

Euny (brommerig): Oud genoeg.

Juniper (vertwijfeld) : Moet dit echt?

Euny (half boos): Jij denkt dat het een gunst is. Dat is niet zo. Ja, het is noodzakelijk om te weten of ze een doran kan worden.

[Leana komt weer binnen]

Leana: Ik dacht dat het eten misschien wel gauw klaar zou zijn...

Juniper: Er is vanavond geen eten.

Euny: Kom hier en ga zitten.

Leana: Waarom?

Euny (kortaf): Nu geen vragen. Ninnoc zal het je uitleggen.

Juniper (geruststellend): We moeten je handen, voeten en hoofd insmeren om je iets te laten zien. We zullen je geen pijn doen.

[Leana wordt ingesmeerd met een soort bruine zalf (zachte bijenwas). Met etherische olie zorgen we voor een vreemde geur.]

Dan gaat het licht uit een wit doek wordt neergelaten en de lamp van achter gaat aan. Het schimmenspel begint. Muziek? Iets rustigs, dromerigs, toverachtigs. Gloria?/piano/viool?

[Schimmenspel:

- een heks op een bezem stijgt op door het dak van het huis
 - heks op een bezem vliegt omhoog en voorbij in het maanlicht.
 - onder haar gaat er een landschap voorbij met heuvels, zee en een eiland
 - daar landt ze en ziet een zuilengalerij en een platte altaarsteen.
- Terwijl Leana en profiel bij de altaarsteen zichtbaar is, spreekt ze.]

Leana: Ik ben het. (stilte) Het ben ik. (stilte)

Ik hoor het leven in alles om mij heen, de sapstroom van de planten, de spijsvertering van de dieren. De onderlinge samenhang van het leven zelf. Dit is prachtig! Het goddelijk oerbegin zit in alles. Dit is een loflied waard. [Iedereen zingt het Gloria.]

[Schimmenspel

- de bezem stijgt weer op met Leana er op.
- onder haar gaat er een landschap voorbij met het eiland, de zee en heuvels
- heks gaat terug door het dak]

Het licht van achter gaat uit, het doek gaat omhoog, het gewone toneellicht gaat weer aan.

[Leana zit weer terug op de stoel.]

Juniper: Kom! Ik zal je weer schoonwassen.

[Juniper wast Leana's hoofd, handen en voeten schoon in een kom water, droogt haar af en brengt haar naar bed. Euny gaat ondertussen af.]

Leana (dromerig): Dit was een prachtige haast Goddelijke ervaring.

Ik was een deel van de dingen en de dingen waren een deel van mij.

Het licht gaat uit

Scene 3 Het leven van een *doran*

deel 3 Deel van het geheel

Verteller 2: Nu wil ik jullie vertellen hoe Juniper en Leana het geloof beleven. Elke zondag stuurt Juniper Leana naar de kerk, want dat vind ze belangrijk. Niet alleen om de dorpelingen en vooral priester Fillan te vriend te houden, maar omdat ze vindt dat het christelijk geloof goed is. Ze vindt daar dingen in terug die ook in haar eigen, meer natuurgerichte geloof, voorkomen.

Leana: Ik was naar het dorp gegaan om naar de mis te gaan, zoals ik al al zo dikwijls op zondag had gedaan. Deze keer kwam Juniper mee om een oude vrouw in het dorp op te zoeken. Onderweg moesten we over de planken brug de woeste stroom oversteken. Ik had het nooit leuk gevonden om die brug over te gaan, omdat er geen leuning was. Deze keer vond ik het erg griezelig om het woeste water, het water was wilder en kolkte, schuimde en danste meer dan anders, over te steken. Midden op de brug keek ik omlaag en bleef verlamd van angst staan. Ik viel op mijn knieën en had mijn handen angstig om de plank geklemd. Juniper die al aan de overkant was, kwam terug en filde me voorzichtig naar de overkant zonder iets te zeggen.

Tijdens het bidden in de mis kreeg ik al kippenvel van angst bij de gedachte dat ik nog een keer die brug over moest om naar huis te kunnen gaan. Ik wist niet hoe ik dat moest doen.

Toen we op de terugweg bij de brug aankwamen, deed Juniper net of er die ochtend niets was gebeurd. Toen ze aan de overkant was keek ze achterom of ik er al aankwam. Dat was niet zo, ik had zelfs nog geen voet op de trillende planken gezet. Zij ging aan de andere kant op een boomstronk zitten wachten en ik ging ook zitten op een rotsblok omdat ik zeker wist dat ik alleen over de brug kon als Juniper mij zou dragen. Daar zaten we dan een hele tijd terwijl ik aan de verschillende mogelijkheden dacht.

- Ik kon hier simpelweg doodgaan van de kou.
- Ik kon sterven van de honger als ik mijn laatste stukje brood had opgegeten.
- Ik kon geen andere mogelijkheid bedenken om thuis te komen.
- Ik moest de brug oversteken.

Door bij Juniper te wonen had ik geleerd me het waarom van de dingen af te vragen en dat deed ik ook nu. Waarom was ik vandaag zo bang? Ik had de brug al heel vaak over gegaan, maar was nooit zo verlamd van angst geweest. Wel was ik eens huiverig en duizelig ervan geworden, maar dat gevoel had ik altijd weggestopt als ik deze brug overstak. Het was het gevoel van angst om te vallen, om verloren te zijn, weggevaagd te worden, om mezelf te verliezen, om niet meer Leana te zijn.

Opeens moest ik aan iets anders denken. Tijdens mijn vliegreis had ik me een deel van alles, van het geheel gevoeld, horende bij steen en aarde, plant en water, dier en lucht, mens en vuur. Als ik een deel van alles was, was ik dan ook een deel van de brug en de stroom, van de scherpe rotsblokken onder water en het snel stromende, kolkende water zelf. *Zelfs* als ik in het water viel en als het water me op zou slokken, dan nog zou ik een deel van alles zijn. In zo'n wereld, in zo'n universum kon me niets vreselijks gebeuren.

Licht uit, het dorp wordt deels (de kerk en het huis van tante Morag en oom Gregor) weer opgebouwd en ook het paleis van Maeve aan de linkerkant van het toneel.

Scene 4 Maeve

Deel 1 Bezoek van Maeve

[De dorpelingen zitten in de kerk als het licht aan gaat. Iedereen staat op en Leana loopt naast tante Morag.]

Tante Morag: Ga je nog even mee naar ons huis?

Leana: Ja, dan kan ik fijn nog even spelen met Colman.

[Ze komen aan bij het huis]

Tante Morag: Er staat iemand op je te wachten. Buiten, op het veld achter het huis. Voor je erheen gaat, wil ik dat je weet dat ik er niets mee te maken heb. Het was je oom die het nodig vond om Maeve, je moeder te laten komen.

[Leana loopt voorbij het huis en Maeve komt op haar toe gelopen. Leana verstrakt en blijft stokstijf staan]

Maeve: En?

Hoe is het met Juniper?

Niet erg dol op mij, stel ik me zo voor. Ze heeft het me nooit vergeven dat ik met Finbar trouwde.

Maeve slaat haar arm om Leana haar schouder. Leana krimpt ineen.

En wat doe je nu zoal de hele dag, daar boven in het witte huis?

Leana: Van alles. We maken room en kaas, we drogen kruiden, we spinnen en weven en zorgen voor de kippen.

Maeve: Dus Juniper leeft nog steeds als een boerin?

Leana: Helemaal niet! We leren Latijn en doen wiskunde. Ik leer harp spelen en sterrenkunde...

Maeve: Arm kind. Dus het is werken, werken en nog eens werken, hè?

Leana: Nee hoor, er zijn ook verhalen en liedjes en...

Maeve: Nou ja, je ziet er in ieder geval goed uit. Ik vond dat het tijd was dat jij en ik een keer met elkaar spraken. Ik wil dat je erover denkt om bij mij te komen wonen.

Leana krimpt ineen.

Maeve (spreekt vriendelijk, innemend, sympathie oproepend): Ik weet dat je denkt dat ik je in de steek heb gelaten, maar ik ben nu eenmaal geen vrouw die de hele dag thuis met een baby kan zitten en niets doet. Bovendien was Finbar altijd op zee, dus aan hem had ik ook niets.

Als je bij mij komt wonen hoef je nooit te werken en krijg je alles wat je hartje begeert: mooie kleren, sieraden, speelgoed, pony's. Ik weet zeker dat je mijn grote huis prachtig zult vinden. Bovendien zijn daar heerlijke dingen om te eten en te drinken, heerlijke pudding, room en snoep. Als je iets ouder bent zullen we samen gaan reizen naar verre landen. Je zult een goed leven hebben.

Leana ziet het allemaal voor zich en lijkt betoverd door het beeld. Colman komt er aan. Leana schrikt wakker uit het droombeeld.

Leana: Daar is Colman. Ik moet gaan.

Colman: Kom je spelen Leana?

Maeve (ineens gehaast): Je hoeft nu nog niets te beslissen. Je kunt komen wanneer je wilt. Mijn huis is maar een dag reizen hier vandaan. Hier heb ik in ieder geval een cadeautje voor je.

Maeve geeft Leana een grote, platte steen. Leana gaat naar Colman en samen gaan ze weg zonder om te kijken naar het huis van Juniper. Leana gaat in bed onder de dekens liggen. Colman staat er wat onhandig bij.]

Juniper (op de rand van het bed): Leana! Kijk mij eens aan!

Leana (mompelend): Maeve...

Juniper: Heeft ze je iets te drinken gegeven of iets anders?

Leana (schudt haar hoofd)

Juniper: Hier drink dit op, dan voel je je beter.

Leana: Aaah, dit was verschrikkelijk. Hoe kon ze mij dit nu aandoen?

Juniper: Ze is een machtige vrouw. Je moet proberen Maeve niet meer te zien. Je bent niet los van haar, waardoor ze macht heeft over jou.

Leana: Ze heeft een huis maar een dag reizen hier vandaan. Je zou niet willen dat ik bij haar ging wonen, hè?

Juniper: Absoluut niet!

Leana: Colman was mijn redding... Ik denk dat ik nu maar naar bed ga.

[Colman gaat terug naar huis]

Licht dimt. Nacht en het wordt weer dag met vogelgezang en kikkergekwak en hanengekraai. Licht aan.

Scene 4

Deel 2 Bezoek aan Maeve

Verteller 2: Vanaf die dag was Leana telkens met haar gedachten bij Maeve en alles wat die haar beloofd had. Ze lette niet op tijdens haar lessen en was erg verstrooid. Op een ochtend als Juniper het bos in is om wortels te verzamelen, pakt Leana wat spullen en vertrekt naar het huis van Maeve.

[Leana klopt op de poort. Wordt aangekondigd door trompetgeschal/Narnia?]

Dienster doet open: Ja?

Leana: Ik kom Maeve De Schone opzoeken. Ik ben haar dochter.

Dienster: Kom maar mee.

Maeve: Zo Leana, dus je hebt toch besloten je enige echte moeder op te zoeken. Heel verstandig.

Maeve tegen de dienaar: Breng mijn dochter naar haar kamer en geef haar wat droge kleren. Als ze klaar is, gaan we eten.

Leana volgt Jeannie. Ze krijgt van haar een nieuwe gele jurk en trekt die aan en borstelt haar haar. Onderwijl spreken ze.

Leana: Hoe heet je?

Jeannie (fluisterend): Jeannie.

Leana: Ben je bang voor me?

Jeannie (met gebogen hoofd): Een beetje.

Leana: Waarom? Ik zal je heus niets doen.

Jeannie (werpt een blik in de richting van Maeve): ...

Leana: Aah, je bent bang voor Maeve. Wees maar niet bang. Wij zullen het naar ons zin hebben. Ik ben blij dat we even oud zijn.

Dan gaan ze naar Maeve.

Maeve: Kijk eens aan! Dus je kunt er wel mooi uitzien!

Jeannie brengt allerlei heerlijke gerechten (wild, gevogelte, groenten, sauzen) binnen, die heerlijk geuren.

Maeve: Na het eten gaan we uit wandelen over mijn landerijen

Na het eten vertrekken ze (te voet) en passeren slecht geklede dorpingen.

Leana: Wat zijn de mensen hier arm.

Maeve: Ze doen niets anders dan klagen.

Leana: Hebben ze daar geen reden toe als ze honger hebben en in vossen gekleed gaan?

Maeve (schouderophalend houdt ze Leana tegen): Blijf hier.

Maeve gaat naar een dorping en stuurt ze weg.

Leana: Wat is er?

Maeve: Ik heb ze van mijn land gestuurd. Om de andere pachters een lesje te leren. De man had geklaagd over het lekkende dak van zijn huis.

Leana: Arme mensen. Hebben ze nu geen huis meer om in te wonen?

Maeve (minachtend): Wat zijn we toch Christelijk.

Wat wilde Juniper eigenlijk met je doen? Een cailleach van je maken?

Leana: Nee, een d...

Maeve: Een doran? Dus daar heeft ze wel aan gedacht. En zou je er een kunnen worden?

Leana: Ik denk het niet. Het is zo verschrikkelijk hard werken. Ik heb er geen zin meer in, daarom ben ik nu bij jou.

Maeve: Er is ook nog andere magie... Hoe dan ook, ga eerst maar eens plezier maken. Pas je mooie jurken en ga op je pony rijden. Geniet maar.

Leana: Pony?

Maeve: Ja, in mijn stallen staat een pony voor jou. Hij heet Bran.

[Ze gaan terug naar huis en Leana gaat direct naar de stal. Uit de coulissen steekt een paarenhoofd? Of klinkt gehinnik als Leana daar gaat kijken. Maeve verdwijnt in haar eigen vertrekken. Dan komt Leana terug en gaat het huis van Maeve binnen.]

Leana: Jeannie kun je me even helpen met mijn jurken te passen.

[Jeannie helpt en loopt heen en weer met jurken.] Ach, laat maar, ik kan het zelf wel.

Jeannie: Maar dit is mijn werk.

Leana: Ik heb ook twee handen.

Jeannie: Maar jij bent een dame.

Leana: Oh, dus dat is het met dames. Die hoeven niets te doen behalve een beetje te zitten en zich te laten bedienen. Ik weet eigenlijk niet of ik dat wel zo leuk vind.

Jeannie: Zal ik maar gaan dan.

Leana: Ja, bedankt voor je hulp.

(tegen zichzelf) Ik ga eens op onderzoek uit in dit huis om te zien of er iets te beleven valt, want ik verveel me maar met het passen van jurken.

[Leana dwaalt door het huis van Maeve en vindt ergens een poppetje dat Juniper voorstelt met ijzerdraad om het hoofd gebonden.]

Leana(teleurgesteld) : Dit poppetje lijkt Juniper wel en Maeve heeft het slecht met haar voor, dus wil haar vast pijn doen hiermee. Dit voelt niet goed. Op deze manier wil ik geen dame zijn. Ik ben hier weg.

[Leana steekt het poppetje in haar zak en haalt Bran van stal. Ze rijdt terug naar het huis van Juniper. Hoefgetrappel met kokosnoten.]

Het licht gaat uit.

Het decor wordt omgebouwd. Dorp weg, huis van Maeve weg. Enkel Junipers huis blijft.

Het licht gaat langzaam aan en de ochtendgeluiden klinken, vogels, kikkers, hanengekraai.

[Leana en Juniper komen uit bed en zetten zich aan tafel.]

Scene 5

Meifeest – doranbijeenkomst

Leana (angstig, onzeker): Komt Maeve me hier terughalen?

Juniper (zeker, bevestigend): Nee, een toverheks als Maeve durft niet het terrein van een doran zoals ik te betreden, net zo min als ik haar gebied zou durven betreden. We zijn allebei machtiger op onze eigen plek.

Leana (teleurgesteld): Maeve is slecht, hè?

Juniper (denkend): Dat woord gebruik ik niet graag, maar ze leeft niet in "het natuurlijke ritme". Het is jammer dat ze haar macht in haar eigen voordeel gebruikt, want dat is erg schadelijk.

Leana (onzeker): Was het slecht van mij om weg te lopen om Maeve op te zoeken?

Juniper (nadenkend en wijs): Ik denk het niet, hoewel het wel een beetje gevaarlijk was. Je moest het zelf ontdekken.

Leana (uitdagend): Vond je het erg toen je ontdekte dat ik weg was?

Juniper (behoedzaam): Ik miste je. Ik houd van je, weet je. En ik vind het fijn dat je hier bent. Maar je bent vrij om weg te gaan wanneer je maar wilt.

Leana (eerlijk opbiechtend) : Ik denk dat ik gedeeltelijk weg ging om jou te straffen, omdat je me zo hard laat werken.

Juniper (als vanzelfsprekend): Ja, dat weet ik.

Leana (verbaasd): Ben je dan niet boos op me?

Juniper (nadenkend): Nee, eigenlijk niet. Zoals gezegd, houd ik van je en vergeef het je.

Leana: Ik ben zo blij dat ik bij jou mag wonen ook al laat je me zo hard werken. Jij zorgt veel beter voor mij dan Maeve. Ik kies jou als mij moeder.

[STILTE / LIED?]

Juniper: Maar nu iets anders: We moeten ons zo langzamer gaan richten op het meifeest en daarvoor moet je *de Taal* leren.

Leana (chagrijnig): Nog een taal? Er zijn teveel talen...

Juniper (geruststellend): Deze taal is anders. Je hoeft niet te schrijven alleen maar na te spreken en dan, na veel oefenen, komen de woorden vanzelf...

Juniper (gebed-achtig op ritme ja-ta-tam):

Arrinyi glarmcaroon iverlicht wightmoetons ontlafons enzovoort

Leana luistert een keer en spreekt zoekend mee.

Juniper: Dit is al een goed begin. Als we naar de doranbijeenkomst gaan zul je het helemaal moeten kennen. Dus, elke dag oefenen.

[Leana en Juniper lopen al sprekend door de zaal en komen weer voor op het podium aan. Ondertussen spreekt iedereen mee vanaf de bank.

Het licht dimt.

Juniper en Leana verkleden zich (rood en groen?) terwijl de andere dorans zich opstellen op hun beginplaats voor de euritmie en klaar gaan staan. De staven liggen vooraan op de grond klaar. Dan geeft een het begin aan en begint de euritmie.

Waterval, zevendelige stafoefening, Kort-kort-lang

Als iedereen af is gaat het licht weer feller branden.

Leana en Juniper zijn weer terug in het huis van Juniper en zetten zich aan tafel.

Leana (nieuwsgierig): Waarom had ik zo'n belangrijke taak op het feest?

Juniper (vanzelfsprekend): Iemand moest het doen. Waarom jij niet?

Leana (vragend): Maar ik had het gevoel dat ik dat ik de juiste persoon was.

Juniper (bevestigend): Ja, jij was de juiste persoon. Op dat moment.

Leana (dwingend): Dus het betekent niet dat ik bijzonder ben?

Juniper (geruststellend): Iedereen is bijzonder.

Leana (koppig): Ik **wil** bijzonder zijn.

Juniper (verklarend): Dat wil iedereen, dus iedereen op zijn manier, op zijn beurt.

Leana (zeurend): Maar sommige mensen zijn een beetje bijzonderder dan anderen nietwaar?

Juniper (geïrriteerd) : *Echt* bijzondere mensen staan daar niet bij stil. En nu is het gedaan met vragen. Ga naar bed.

[Leana gaat mokkend naar bed]

Het licht gaat uit.

Opbouw laatste scene zoals de eerste.

Scene 6 Gevaar

Deel 1 waarschuwing van Colman

Verteller 1: De mensen in het Europa van de Middeleeuwen geloofden dat een ziekte zoals de pest of de pokken een straf was van God. Ze hadden behoefte aan een verklaring voor Gods woede. Want zolang ze die niet kenden, zou het immers nooit ophouden? Een eeuwenoud mechanisme trad in werking: er moest een zondebok gevonden worden. Niet alle mensen konden zo slecht zijn. Wie, o wie had de woede van God zo weten aan te wakkeren? In de ogen van de middeleeuwers was er geen twijfel mogelijk: het moesten christenmoordenaars zijn of heksen...

Verteller 2: In het najaar was het zeer nat, aanhoudende regen, nevel en mist en dat weken aan een stuk. De tarwe, rogge en haver die goudgeel op de akkers hadden gestaan, begonnen in de schuren te beschimmelen. Tegen Kerstmis veranderde de regen in sneeuw en aan het begin van de lente, stierven er vele dieren door de aanhoudende kou en sneeuw. De mensen leden honger, waren mager, vermoeid en nors. Het gerucht ging dat de pokken waren uitgebroken, wat al meer dan vijftig jaar geleden was. Midden in de winter kwam Colman op een middag langs.

[Bij binnenkomst geeft Leana hem wat honingdrank en iets te eten. Juniper is weg.]

Colman: Ik moet je iets vertellen... [neemt een slok] mmm, die hongdrank is heerlijk...

Leana: Heeft je vader je geslagen?

Colman: Hmm... Hij wilde niet dat ik hier naar toe zou gaan om jullie te waarschuwen. Kom zondag niet naar de kerk! Pa is bang voor Fillan.

Leana: Waarom?

Colman: Fillan zegt dat Juniper het graan heeft behekst en dat ze de pokken zal laten uitbreken. Het waait wel weer over.

Leana: Dat slaat nergens op. Waarom zou ze dat doen? Je moet het voor me opnemen, want we zijn familie.

Colman: Hmm...

Leana: Oooh, ja vader laat je niet gaan... het is zo lief dat je hier naar toe bent gekomen.

Colman: Misschien moeten jullie plannen maken, jij en Juniper.

Leana: Plannen?

Colman: Om weg te gaan als het moet.

Leana: Je denkt toch niet dat ze Juniper pijn willen doen?

Colman: Soms zijn mensen net kuddedieren. Er is niets aan de hand als ze alleen zijn, maar samen... als groep doen ze afschuwelijke dingen die ze eigenlijk niet zo bedoelen.

Als het de mensen slecht gaat zoals deze winter, zoeken ze een zondebok. Onder aanmoediging van Fillan beginnen ze Juniper de schuld te geven. De

mensen van het dorp zijn goed, maar ze worden zwak en bang en Fillan stookt ze op.

Leana: Waarom eigenlijk?

Colman: Die man is gewoon ziek. Dat zegt mijn moeder.

[Juniper komt binnen en knikt Colman toe]

Juniper: Ik was net in het dorp en er hangen aan een aantal huizen bosjes met venkel en lijsterbes.

Leana: Waar zijn die voor?

Juniper: Dat is een middel tegen heksen.

Leana: Colman zegt dat we in gevaar kunnen zijn. En dat ik niet naar mijn familie of de kerk moet gaan.

Juniper: Er dreigt gevaar, of liever het zal gevaarlijk worden als de pokken uitbreken.

Leana: Wat gaan ze dan met ons doen?

Juniper: Ik hoop dat jij weg kunt komen. Ik zal gewoon moeten afwachten...

Leana: Ze zijn soms ... wreed ... tegen heksen.

Juniper: Ja, dat moet je goed onthouden, mocht je horen dat ik iets herroepen of iemand verraden heb. Angst, pijn en eenzaamheid kunnen iedereen van alles laten zeggen.

Leana: Wil je me daarom weg hebben?

Juniper: Wat er ook moge gebeuren, Leana, weet dat we alles zullen doen wat we kunnen en van elkaar houden. Dat kunnen ze ons niet afpakken en dat maakt ons sterker dan zij.

Leana: Ik ben zo blij dat jij mijn moeder wilt zijn.

Juniper: Colman, je bent bedankt voor je waarschuwing. Ga nu maar gauw, want het is hier voor jou ook niet veilig. Hier heb je nog iets lekkers voor onderweg.

Colman: Dank u wel. Daag.

[Colman terug naar het dorp.] Het licht dimt tot schemer.]

Scene 6 Gevaar

Deel 2 Het verhoor van de geloofsrechter en de ontsnapping van Juniper.

Verteller 2: Enkele weken later bleek dat de pokken waren uitgebroken in het dorp. Juniper en Leana worden gevangen genomen en apart opgesloten. Ook worden ze aan strenge verhoren onderworpen door een geloofsrechter die van over zee is gekomen.

[Leana zit aan een tafeltje met geloofsrechter Radmon en Fillan tegenover zich]

Radmon: Je hebt bij Ninnoc gewoond, bij iedereen beter bekend als Juniper. Hoe lang?

Leana: Ruim een jaar, meneer.

Radmon: Was ze goed voor je?

Leana: Heel goed, meneer.

Radmon: Wat deed je allemaal bij haar?

Leana: Ik wiede de tuin, hielp bij het drogen van kruiden en de verwerking van kruiden tot extracten en tincturen.

Radmon: En die drankjes en smeersels werden gebruikt voor?

Leana: Om mensen te genezen, meneer.

Radmon: En waarvoor nog meer?

Leana: Wat bedoelt u, meneer?

Radmon: Toverformules, bezweringen. Om mensen ziek te maken, te besmetten met de pokken of om hun vee te laten sterven en de oogsten te laten beschimmelen.

Leana: Dat soort dingen deed Juniper niet, meneer. Ze is een goed mens die anderen wil helpen.

[Stilte]

Radmon: Beschouw je jezelf als een christen?

Leana: Natuurlijk, meneer.

Radmon: Ga je naar de kerk?

Leana: Ja, tot voor kort wel.

Radmon: Waarom ben je niet meer gegaan?

Leana: Priester Fillan zei allerlei nare dingen over Juniper, die ik niet wilde horen.

Radmon: Ben je het met mij eens dat Juniper geen christen is?

Leana: Nee, meneer, want ze sprak zeer lovend over de Heer en zei me dat ik zijn voorbeeld moest volgen.

Radmon: Heeft ze ooit met je over een andere Heer gesproken die ze diende?

Leana: Welke andere heer, meneer?

Radmon: Een Heer genaamd Satan...

Leana: Nee, meneer.

Radmon: Heb je Juniper ooit zien vliegen?

Leana: Nee, nooit meneer.

Radmon: Juniper gaf je ook les. Waarin?

Leana: Latijn. Engels. Poëzie. Filosofie. Wiskunde. Sterrenkunde. Kruidenleer.

Radmon: Toverformules? Bezweringen?

Leana: Nee, geen toverformules en bezweringen, meneer.

Radmon: Waarom zou ze een jong meisje als jij al deze moeilijke dingen dan leren, als alles wat je nodig hebt om te trouwen en kinderen te krijgen een beetje koken, spinnen en naaien is?

Leana: Ze denkt dat meisjes hetzelfde kunnen als jongens als ze het proberen en dat ze misschien niet willen trouwen.

Radmon (rood van woede, minachtend): En wat ga je dan doen met al die kennis?

Leana (smalend, trots, onnadenkend): Een *doran* worden net als zij.

[stilte]

Radmon (nadenkend): Een *doran*?

Fillan (triumfantelijk): Aha! Nu heb je jezelf en Ninnoc verraden. Haar proces zal doorgaan in de kerk.

[Leana barst in snikken uit van vermoedheid en losgelaten spanning.]

[Leana en Juniper worden naar de kerk gebracht en alle andere dorpingen verzamelen zich daar ook. Juniper zit op haar knieën voor Radmon en Fillan.]

Radmon (beleefd): Uw naam is Ninnoc, beter bekend als Juniper. Klopt dat?

Juniper: Ja.

Radmon: U wordt beschuldigd van hekserij. U zou schuldig zijn aan het uitbreken van de pokken bij Greta, het veroorzaken van schimmel in het graan van Dugald en het laten sterven van schapen in de kudde van Fingal. Leana het meisje dat bij u heeft gewoond, heeft verklaard dat u een *doran* bent, in gewone mensentaal: een heks.

De getuigen mogen opstaan. Zweer op de bijbel dat u de waarheid spreekt.

Getuigen leggen de eed af: Ik zweer dat ik de waarheid spreek.

Radmon: Greta, heeft u de pokken gekregen nadat Juniper in het dorp was?

Greta: Ja, dat heb ik, maar gelukkig heeft God mij weer genezen.

Radmon: Dugald, Is het graan in uw schuur beschimmeld, nadat Juniper bij u in huis is geweest?

Dugald: Ja heer, vorige week is dat gebeurd.

Radmon: Fingal, zijn er schapen van uw kudde gestorven?

Fingal: Ja heer, dat is gebeurd toen ik ze liet weiden in de bergen bij haar huis.

Radmon: Leana, je hebt gezegd dat je dingen hebt geleerd van Juniper om een *doran* te worden. Klopt dat?

Leana (onverstaanbaar mompelend): Ja.

Radmon: Niet iedereen verstaat de heksentaal. Vertel ons eens wat een *doran* is.

Leana: Het is iemand die van alle wezens van de wereld houdt. Van de dieren, vogels, planten, bomen en mensen en die het niet zou kunnen verdragen een van hen kwaad te doen. Het is iemand die gelooft dat alle dingen met elkaar samenhangen en dat daardoor alles gebruikt kan worden om de pijn en het lijden van de wereld te verlichten. Het is iemand die geen haat kent en die van niets of niemand bang is.

[STILTE]

Radmon: Het meisje staat zo te horen nog onder invloed van de betoveringen van deze heks en weet precies wat ze moet zeggen om onschuldig te lijken. Zij kan er niets aan doen. Ninnoc wordt op basis van de getuigen veroordeeld tot de brandstapel. Ze heeft een dag om berouw te tonen voor haar eigen zielenheil en dan zal het vonnis worden voltrokken!

[Juniper wordt weer opgesloten, Leana gaat met tante Morag en nonkel Gregor, en Colman mee. De rest van de dorpelingen verspreid zich.]

Het licht dimt.

[Leana en Colman zetten zich op de rand van het bed.]

Colman (fluisterend): We moeten Juniper helpen.

Leana: Maar hoe?

Colman: Ik weet waar de sleutel van de gevangenis is en ga die halen. Jij bevrijdt haar en jullie vluchten weg naar de andere kant van het eiland. Daar vinden ze jullie niet.

Leana: Durf je de sleutel te halen?

Colman: Ja, als jij op wacht staat.

[Leana en Colman vertrekken, Colman pakt de sleutel bij het huis van de smid en geeft die aan Leana. Leana haalt Juniper en ze vluchten. (gaan af achter de coulissen)]

Het licht gaat uit.

[Het decor verandert in een huiskamer zoals van Juniper alleen zonder Juniper haar spullen enkel de open haard.]

Epiloog

Finbar zit bij de open haard te vertellen aan zijn kinderen en kleinkinderen [iedereen zit op het podium]:

Juniper en Leana waren weggegaan uit het dorp. Colman en Cormac hadden priester Fillan en de geloofsrechter de verkeerde kant op gestuurd, dus toen ik aankwam in het dorp om mijn dochter weer te zien, leidden Colman en Cormac mij de juiste kant op. Gelukkig was het de kant van het eiland waar mijn schip lag, want dat had Juniper goed aangevoeld.

Aan de kust waar het schip lag zaten Juniper en Leana bang te wachten op hun achtervolgers, maar gelukkig waren wij er eerst door de hulp van Colman en Cormac. Met zijn allen gingen we aan boord en zeilden ver weg.

Kleding en attributen

Een (te) lange zwarte jurk

leren schoenen

leren slofjes

een winter en een zomerkiel (bruin)

gebreide kousen

cape met capuchon

een pop Nan

een springtouw

een uit hout gesneden muis

Decorstukken

houten kistje

bezem

klok/bel

kandelaar en kaars

vogelfluitje

kikker

Leana tegen zichzelf:Wie heeft mij dit aangedaan? Ik heb het koud en val bijna. O ja, Juniper heeft eens tegen mij gezegd dat ik altijd het gevoel heb dat ik iemand de schuld moet geven als ik mij ellendig voel of bang ben. Dat is misschien helemaal niet zo - zo is het leven nu eenmaal - maar zelfs als je iemand de schuld kunt geven... maakt dat wat uit?